

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

הוצאה לפועל, לשכת ירושלים
תיק 801932-03-20

חדלות פרעון הוצל"פ

בפני כב' הרשם שי קידר

בקשה מספר: 4
סוג הבקשה: 988 בקשה כללית

בעניין: חייב מס' 1

החלטה

1. האם יש לאפשר פתיחת הליכי חדלות פירעון, בהליכים שהחוב הכולל בתיק חדל"פ נמוך מ- 150,000 ₪, כשהחוב הבלעדי או העיקרי הוא עבור דמי מזונות עבר, ושלכאורה סלולה בפני החייב הדרך לפעול תחיה לפריסת חוב עבר בתיק המזונות הפרטני?

רקע עובדתי

2. גובה החוב בתיק זה הוא 69,063 ₪, וכלולים בו 2 תיקים פרטניים:
א. תיק מזונות 18-04-518267, בו גובה החוב נכון היום - 50,665 ₪.
ב. תיק פס"ד כספי 17-02-525659, בו גובה החוב נכון היום - 18,412 ₪.
3. לפניי כעת תגובת היחיד בהמשך להחלטות מיום 23.4.20 ומיום 2.6.20 (להלן: "ההחלטות") ובקשה חוזרת לפתוח בהליכי חדלות פירעון על אף שתלוי ועומד כנגדו חוב מזונות, שהוא החוב העיקרי בתיק חדל"פ זה. לטענת היחיד בוטלו הגדלות קרן חוב שוטף החל מחודש ינואר 2020 ומדובר בחוב עבר הלכה למעשה. כן נטען שיש לאפשר לו להתנהל "בתיק אחד" ולא "בשני תיקים" כמפורט לעיל.
4. לטענת היחיד לעניין תיק המזונות, נישואיו הסתיימו ללא שנולדו לבני הזוג ילדים, מדובר בחוב מזונות אישה בלבד, ושב"כ הזוכה נתנה הסכמתה לביטול הגדלות קרן חוב שוטף. עוד נטען שהוא צפוי לשלם בגין חובותיו אלו (מזונות) תשלומים חודשיים ע"ס 2,300 ₪ (לא הוצגה אסמכתה כלשהי על כך), ובשל מצבו הכלכלי הרעוע הוא אינו יכול לעמוד בתשלום זה.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

5. מעיון במערכת עולה שאכן נתנה החלטה בתיק המזונות מיום 14.6.20 על ביטול הגדלות מיום 26.2.20 ובוצעו בהתאם הקטנות חוב בתיק.

דיון

6. כלל ידוע הוא שחוב מזונות אינו חוב בר הפטר, אלא במקרים חריגים ביותר, וראו ס' 175(א)(3) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018; בע"מ 2255/19 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו, 23.02.2020); פש"ר 17-05-6485 פסחוב נ' כונס נכסים רשמי מחוז חיפה והצפון (פורסם בנבו, 4.12.18).

7. החייב לא הציג ולו נימוק אחד ראשוני מדוע הוא זכאי להפטר בסופו של יום מחוב מזונות זה. הדברים מקבלים משנה תוקף בשעה שחוב המזונות נקבע, הלכה למעשה, רק כעת, בהחלטה שניתנה ע"י רשם ההוצאה לפועל בתיק המזונות הפרטני, ביום 14.6.20, עת בוטלו הגדלות חוב. לפיכך, ובשעה שרק כעת החוב הכולל עבור מזונות התגבש הלכה למעשה, על החייב לעשות תחילה מאמצים לשלם את החובות, ולא לפנות באופן מיידי לבקש פתיחת הליכי חדלות פירעון ולזכות בהפטר מהם. הדברים מהווים סטייה ברורה מפסיקת בית המשפט העליון הנכבד ולפיה תשלום עבור חוב מזונות חייב להיות ברירת המחדל ואי תשלומו מהווה כשל מוסרי מובהק, וראו, למשל, ע"א 5628/14 יוסף סלימאן נ' סמירה סלימאן (פורסם בנבו, 26.9.16), ושרק במקרים יוצאי דופן יוחרג חוב זה. משכך, ומשחוב המזונות התגבש הלכה למעשה רק כעת, יש לצפות מחייב תם לב לפעול במלוא יכולתו, הכלכלית והמשפטית גם יחד, לכיסוי חוב ייחודי זה. לחילופין יש לאפשר לחייב לנסות ולהגיע להסדר במתווה המשפטי המסויים מאד שנבנה לשם כך, וכפי שיפורט להלן.

8. הנתונים האישיים של החייב מלמדים לכל דבר ועניין על שהמקרה שלפנינו כלל אינו המקרה שיש לבחון ולו באופן ראשוני לעניין מתן הפטר ממזונות, לכל הפחות לא בשלב זה. כך, החייב הוא בן 31, צעיר, ללא בת זוג או ילדים; החייב עובד ומשתכר למחייתו, אך אפשר שאינו ממצה את כושר השתכרותו בשים לב להכנסה נטענת בסכום נמוך מגובה שכר המינימום; בני הזוג התגרשו לפני כחצי שנה בלבד; חוב המזונות התגבש סופית, הלכה למעשה, רק כעת, בהחלטה אחרונה מיום 14.6.20 בתיק המזונות הפרטני, עת הופחתו תשלומי מזונות שהוגדלו; לא נעשה כל ניסיון להגיע להסדר או פריסת חוב עבר בתיק המזונות על פי כל דין; חוב המזונות הוא החוב העיקרי כנגד החייב, שבעוד החוב הכספי הנוסף עומד ע"ס כ- 18,000 ₪ בלבד.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

9. בנוסף, על פי הוראות חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 (להלן: "חוק ההוצאה לפועל"), קיים מתווה מסויים ומדוייק לניהול הליכי גביית מזונות עבר. במתווה זה רשאי חייב להצהיר שהוא אינו יכול לעמוד בתשלומים ומבוקש לפרוס אותם לתשלומים עיתיים על פי יכולתו הכלכלית. ס' 1ב69 לחוק ההוצאה לפועל מתווה את דרך המלך שעל חייב במזונות לצעוד בה ולמצותה עת הוא טוען שמצבו הכלכלי הנוכחי אינו מאפשר לו לשלם חוב ייחודי זה במועדו, וראו ס' 1ב69(ב)(2) לחוק ההוצאה לפועל. החייב לא מיצה כלל דרך מלך זו, ולא העיד עד כה מדוע לא עשה כן. מיצוי הליכים במסלול מסויים זה, שהמחוקק התווה לצורך התנהלות חייב מזונות הטוען שאינו יכול לשלם את חוב העבר, ראוי שיהיה בנסיבות העניין שלפניי תנאי בל יעבור עובר להגשת בקשה למתן צו לפתיחת הליכי חדלות פירעון.

10. בדברי ההסבר של המחוקק לחקיקתו של ס' 1ב69 לחוק ההוצאה לפועל כאמור נכתב, בין היתר, כדלקמן:

"ראשית, מתן סמכות לרשם ההוצאה לפועל לפרוס חוב עבר במזונות עשוי להקל על החייב ועל הזוכה שאינו המוסד על ידי ייעול ההליכים. קיומו של הליך נוסף בבית המשפט לענייני משפחה, אשר במסגרתו נדרש החייב להוכיח בשנית כי יש הצדקה לפריסת החוב עשוי לארוך זמן רב ולעכב את תשלום החוב. כמו כן, המשמעות של הליך נוסף היא עלויות נוספות המוטלות על הצדדים בשל ניהול ההליך ותשלום אגרה נוספת על ידי החייב. לכן, מתן סמכות לרשם ההוצאה לפועל לפרוס את החוב לתשלומים תפשוט ותקצר את ההליכים ובדרך זו תקל על הצדדים. שנית, התיקון המוצע צפוי להקל את העומס על מערכת בתי המשפט. שלישית, המנגנון המוצע מתמרץ חייבים לשלם את דמי המזונות החודשיים באופן שוטף כדי שתתאפשר להם פריסה של חוב עבר."

ראו, הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 54), התשע"ז - 2017 (הצעת חוק הממשלה 1124, 20.3.17).

מן האמור לעיל ברור שמטרותיו של מסלול גביית חוב עבר במזונות, במסגרת הגשת בקשה לפריסת חוב העבר, הוא המתווה העיקרי והראשון שעל חייב לנקוט בו עת נטען על ידו למצוקה כלכלית שאינה מאפשרת לו לשלם חוב ייחודי זה. המחוקק מציין מפורשות שהליך זה ראוי שינקט חלף קיומו של הליך עיקרי בפני בית המשפט הנכבד לענייני משפחה, שהדיון בפני רשם ההוצאה לפועל לעניין זה יקצר ויפשוט הליכים, ויש בכך גם תמריץ לתשלום חובות שוטפים, ככל שקיימים. על אלה יש להוסיף שניהול

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

הליכי חדלות פירעון משיתים עלויות נוספות ומשמעותיות על החברה, המדינה, והצדדים, כשעלויות אלו ייחסכו מהותית אם יפנה תחילה החייב ויגיש בקשה מתאימה במסגרת המתווה המשפטי שנבנה לשם כך.

11. לשלמות התמונה הדיונית יצויין שלחייב ניתנו שתי הזדמנויות להשמיע טיעונו לגופו של עניין כאמור בהחלטה מיום 23.4.20 (שעליה כלל לא הגיב) ובהחלטה מיום 2.6.20 (שניתנה כתזכורת להגיב). בתגובה שהוגשה כעת לא הוצגו נימוקים משכנעים כלשהם המתייחסים לסוגיות שהועלו בהחלטה מיום 23.4.20.

12. יובהר ששיקול הדעת המוקנה לרשם חדלות הפירעון בעניין זה נוגע לנתונים שלפניי, ואינו מהווה חסם סופי בפני הגשת בקשה עתידית למתן צו לפתיחת הליכים. בקשה עתידית שתוגש, אם וכאשר, תיעשה רק לאחר שהחייב יפעל בהתאם להוראות הדין, תוך שנתונו ונתוני חובותיו יהלמו את הוראות הדין והפסיקה כפי שפורט לעיל. המשמעות גם היא שאין בקביעה זו משום דחיה קטגורית ומלאה של כלל הבקשות מסוג זה, וכאלה יש לבחון בהתאם לנתונים המסויימים לכל תיק ותיק.

13. לאור כל האמור, דין הבקשה למתן צו לפתיחת הליכים להידחות.

שי קידר, רשם

כ"ו סיון תש"פ
18 יוני 2020

תאריך